POLITIEKE VRAAG

Onderwerp:	Netcongestie in Deurne, regionale positie en lobby
Datum vraag:	2 november 2026 **Datum antwoord:** 12 november 2026
Steller vraag / fractie:	Kiran Doerga [DeurneNU]
Portefeuillehouder:	Joan van Rixtel
PV nummer:	PV-2674

Inleiding DeurneNU

De gevolgen van netcongestie
In Deurne zijn inmiddels meerdere politieke vragen gesteld over de gevolgen van netcongestie, de situatie in de verschillende kernen en de gevolgen voor concrete projecten. DeurneNu wil aanvullend daarop inzicht krijgen in de regionale belangenbehartiging van Deurne, de wijze waarop onze gemeente zich positioneert ten opzichte van andere gemeenten en de mogelijkheden om via regio en de provincie Noord-Brabant invloed uit te oefenen.

Vragen en antwoorden

1. **Heeft het college al duidelijk of van de 764 aanvragen, projecten off grid toch kunnen door gaan?**

   Antwoord college:
   Voor de 764 woningen die Deurne binnen de overgangsregeling heeft aangemeld, is geen aansluitruimte beschikbaar gekomen. Deze projecten staan op de geprioriteerde wachtlijst. Prioriteit op de wachtlijst betekent echter niet dat direct transportcapaciteit beschikbaar is.

   Voor individuele projecten kunnen mogelijkheden bestaan om de elektriciteitsvraag te beperken of op een andere manier in te vullen. Binnen de MRE wordt gewerkt aan regionale uitgangspunten voor netbewuste en netneutrale nieuwbouw. Deurne is bij deze uitwerking betrokken. Een regionale aanpak is noodzakelijk omdat het elektriciteitsnet niet stopt bij de gemeentegrens en ontwikkelingen in verschillende gemeenten gebruikmaken van dezelfde stations, verbindingen en transportcapaciteit. Zodra deze uitgangspunten voldoende zijn uitgewerkt, kunnen ze ook bij ontwikkelingen in Deurne worden betrokken.

   Op dit moment is niet duidelijk of projecten uit de overgangsregeling hiermee eerder kunnen worden aangesloten of volledig off-grid kunnen worden gerealiseerd. Dit blijft afhankelijk van de technische en financiële haalbaarheid, de beschikbare transportcapaciteit en de beoordeling door de netbeheerder.

2. **Er blijken gelden beschikbaar te zijn voor mogelijk lokale initiatieven en oplossingen? Heeft het college dit inzichtelijk en gaat het college hiervan gebruik maken?**

   Antwoord college:
   Voor de startfase van de Brainportaanpak Netcongestie is € 1,2 miljoen beschikbaar gesteld door de MRE, Eindhoven en Helmond. Dit budget is bedoeld voor de regionale

voorbereiding en uitwerking van maatregelen. Het betreft geen gemeentelijk subsidiebudget waarop Deurne rechtstreeks aanspraak kan maken.

Welke aanvullende kosten uiteindelijk door netbeheerders, gemeenten, provincie en Rijk worden gedragen, wordt nog verder uitgewerkt. Op dit moment is nog niet bekend wanneer hierover definitieve duidelijkheid ontstaat. Dit is onderdeel van de verdere uitwerking van de Brainportaanpak Netcongestie.

3. Kan het college al duidelijkheid bieden wat de worstcasescenario is, wat nu lijk dat we moeten wachten op de aansluiting van Wijchen tot de best case scenario?

Antwoord college:
Een exact best- en worstcasescenario kan op dit moment niet worden gegeven. Zonder aanvullende maatregelen is Deurne voor extra capaciteit mede afhankelijk van structurele uitbreidingen van het elektriciteitsnet. De realisatie van het nieuwe 380 kV-station Wijchen wordt momenteel voorzien in de periode 2033-2036 en moet significant meer capaciteit beschikbaar maken voor de Brainportregio.

Tegelijkertijd wordt via de Brainportaanpak juist ingezet op maatregelen die eerder ruimte op het net kunnen creëren, zoals congestiemanagement, regelbare opwek, netbewuste nieuwbouw en versnelling van netuitbreidingen. Zodra dergelijke maatregelen voldoende zekerheid bieden over het beschikbare vermogen, kan eerder capaciteit worden vrijgegeven.

Een concreter best- en worstcasescenario voor Deurne kan worden gegeven zodra de effecten en planning van deze maatregelen voldoende inzichtelijk zijn en Enexis en TenneT deze kunnen vertalen naar de beschikbare transportcapaciteit voor de betreffende netgebieden.

4. Op welke regionale overlegtafels wordt de belangenbehartiging van Deurne op dit moment georganiseerd, en welke rol speelt daarbij de MRE, de provincie Noord-Brabant, Enexis en eventuele samenwerkingsverbanden met omliggende gemeenten?

Antwoord college:
De belangenbehartiging rond netcongestie vindt voor een belangrijk deel plaats binnen de Metropoolregio Eindhoven en de Brainportaanpak Netcongestie. Binnen deze aanpak werken gemeenten, MRE, provincie Noord-Brabant, Enexis, TenneT en het Rijk gezamenlijk aan maatregelen om netuitbreidingen te versnellen en het bestaande net beter te benutten.

Bestuurlijke afstemming vindt onder andere plaats via de regionale Stuurgroep/het Poho Energietransitie en via het Bestuurlijk Overleg Netcongestie Noord-Brabant. Daarnaast worden gemeenten ambtelijk betrokken bij de verdere uitwerking van de maatregelen.

5. Welke concrete afspraken zijn binnen deze regionale samenwerkingsverbanden gemaakt over de verdeling van beschikbare capaciteit, de planning van netuitbreidingen en de aanpak van knelpunten die grensoverschrijdend meerdere gemeenten raken?

Antwoord college:
De beschikbare netcapaciteit wordt niet bestuurlijk tussen gemeenten verdeeld. Wanneer transportcapaciteit beschikbaar komt, verdeelt de netbeheerder deze volgens de geldende regels en het ***maatschappelijk prioriteringskader****. Daarbij*

kan alleen prioriteit worden verkregen wanneer een aanvraag voldoet aan de voorwaarden van één van de drie prioriteitscategorieën:

1. ***congestieverzachters**;*
2. ***veiligheid**;*
3. ***basisbehoeften**.*

Aanvragen die binnen deze categorieën vallen, kunnen voorrang krijgen op andere aanvragen op de wachtlijst. Het is daarmee niet aan de gemeente om te bepalen welk project prioriteit krijgt.

Binnen de Brainport aanpak netcongestie wordt daarnaast gewerkt aan het versnellen van netuitbreidingen en aan maatregelen om het bestaande elektriciteitsnet beter te benutten. Daarbij wordt onder andere gekeken naar congestiemanagement, regelbare opwek, netbewuste nieuwbouw en versterking van het elektriciteitsnet. De aanpak vindt plaats op het niveau van verzorgings- en netgebieden, omdat de knelpunten in het elektriciteitsnet gemeentegrenzen overschrijden.

Netbewust of netneutraal bouwen betekent echter niet dat een project automatisch als congestieverzachter in aanmerking komt voor prioriteit. Daarvoor moet volgens de criteria van Enexis aantoonbaar minimaal 1 MW flexibel vermogen beschikbaar kunnen worden gesteld om congestie op het betreffende netdeel te verminderen. De netbeheerder beoordeelt of aan deze voorwaarden wordt voldaan.

6. Op welke wijze wordt voorkomen dat Deurne bij regionale afwegingen onvoldoende wordt meegenomen, bijvoorbeeld doordat de beschikbare capaciteit of investeringen vooral worden gekoppeld aan andere economische zwaartepunten of grotere ontwikkellocaties in de regio?

Antwoord college:
Binnen de regionale aanpak worden de technische knelpunten in het elektriciteitsnet bezien in samenhang met de capaciteitsvraag vanuit onder meer de woningbouwopgave. De netbeheerder brengt in beeld waar overbelasting wordt verwacht. Concrete woningbouwprojecten worden daarbij meegenomen en kunnen aanleiding geven om aanvullende netdelen in de analyse te betrekken. Bij de afweging van maatregelen wordt gekeken naar de impact, de uitvoerbaarheid en de technische mogelijkheden om bij te dragen aan het verminderen van congestie.

Deurne neemt actief deel aan de regionale aanpak en brengt daarbij de gevolgen voor woningbouw, voorzieningen en andere ontwikkelingen binnen Helmond-Oost en Helmond-Zuid onder de aandacht. Daarbij is specifiek aandacht gevraagd voor Helmond-Oost, omdat daar inmiddels eveneens congestie voor afname is vastgesteld.

7. Welke mogelijkheden ziet het college om samen met omliggende gemeenten op te trekken wanneer meerdere gemeenten afhankelijk zijn van dezelfde elektriciteitsstations of netverbindingen? Wordt hierbij gewerkt met een gezamenlijke agenda voor belangenbehartiging en zo ja, welke concrete doelen zijn daarin vastgelegd?

Antwoord college:
Die samenwerking vindt al plaats binnen de Brainportaanpak Netcongestie. Omdat de elektriciteitsstations en verzorgingsgebieden gemeentegrenzen overschrijden, worden oplossingen niet uitsluitend per gemeente uitgewerkt. Gemeenten, MRE, provincie en netbeheerders werken gezamenlijk aan maatregelen die binnen een volledig verzorgingsgebied effect kunnen hebben.

De gezamenlijke agenda is vastgelegd in de Brainportaanpak Netcongestie. Deze richt zich op beter inzicht in de netsituatie, het versnellen van netuitbreidingen, het beter benutten van bestaande capaciteit en het voorbereiden van nieuwe infrastructuur voor de langere termijn.

Voor Deurne ligt daarbij de nadruk op het borgen dat de knelpunten en ontwikkelingen binnen Helmond-Oost en Helmond-Zuid voldoende worden meegenomen in de verdere uitwerking.

8. De provincie Noord-Brabant bezit circa 30,8% van de aandelen in Enexis en vervult een actieve rol in de aandeelhouderscommissie. Heeft het regio deze aandeelhouderspositie expliciet betrokken bij de belangenbehartiging?

Antwoord college:
De provincie Noord-Brabant is nauw betrokken bij de regionale aanpak van netcongestie en werkt daarin samen met gemeenten, regio, Rijk en de netbeheerders Enexis en TenneT. De inzet richt zich daarbij op gezamenlijke afspraken over het versnellen van netuitbreidingen en het beter benutten van het bestaande elektriciteitsnet. De aandeelhouderspositie van de provincie in Enexis wordt daarbij niet als afzonderlijk instrument ingezet.